

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Национален институт за помирение и
арбитраж

УТВЪРЖДАВАМ:

Владимир Бояджиев
ВЛАДИМИР БОЯДЖИЕВ
Директор

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА

ЗА ПЛАНИРАНЕ, МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ДЕЙНОСТТА НА НАЦИОНАЛНИЯ ИНСТИТУТ ЗА ПОМИРЕНИЕ И АРБИТРАЖ

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1.(1) Националният институт за помирение и арбитраж (НИПА) осъществява своята дейност чрез разработване, актуализиране, мониторинг, отчитане и оценка на стратегия за развитие, годишна програма и оперативен план.

(2) Стратегията за развитие съдържа мисията, визията, основните принципи, стратегическата цел, оперативните цели и показателите за отчитане на тяхното изпълнение в съответствие със стратегическия и оперативния план на Министерството на труда и социалната политика (МТСП).

(3) Годишната програма за дейността на НИПА съдържа: оперативните цели на Института на годишна база, набелязаните мерки и дейности за тяхното постигане, сроковете за тяхното изпълнение, кадровото и финансовото обезпечение.

(4) Оперативният план съдържа:

1. годишните оперативни цели на НИПА;
2. оперативните дейности за постигане на целите по т.1, обвързани с конкретни срокове, отговорници и изпълнители;
3. очаквани резултати от постигането на целите по т.1;
4. количествено и качествено измерими индикатори за изпълнение на целите по т. 1;
5. идентификация на рисковете пред изпълнението на целите по т. 1 и дейностите по т.2.

Чл.2. В дейността по разработването, актуализирането, мониторинга, отчитането и оценката на стратегията за развитие участват служителите на НИПА по ред и начин, определен със заповед на директора на Института.

Чл.3. Заместник-директорът на НИПА организира и координира дейността по разработване, актуализиране, мониторинг, отчитане и оценка на стратегия за развитие, годишна програма и оперативен план.

Глава втора

ПЛАНИРАНЕ НА ДЕЙНОСТТА НА НИПА

Чл.4.(1) Дейността на НИПА се планира чрез разработване и актуализиране, съгласуване и утвърждаване на:

1. Стратегия;

2. Годишна програма за дейността;
3. Оперативен план.

(2) Стратегическият план, годишната програма и оперативният план се разработват и актуализират в съответствие със:

1. стратегическия и оперативния план на МТСП;
2. Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година;
3. указанията на МТСП като първостепенен разпоредител с бюджетни кредити;
4. решенията и препоръките на Надзорния съвет на НИПА;
5. счетоводната политика и Системата за финансово управление и контрол в НИПА;
6. Закона за счетоводството, Националните счетоводни стандарти, нормативните актове, отнасящи се до отчетността в бюджетната сфера;
7. принципите за формулиране на стратегически и оперативни цели и годишни задачи в Приложение № 1.

Стратегия

Чл.5.(1) Стратегията се разработва за срок от минимум три години, в съответствие със структурата в Приложение №2.

(2) Стратегията, както и всички нейни актуализации, се внасят от директора на НИПА за одобрение от Надзорния съвет на Института.

Годишна програма за дейността

Чл.6.(1) Годишната програма за дейността на НИПА се разработва за срок от една години, в съответствие със структурата в Приложение №3.

(2) Годишната програма за дейността на НИПА, както и всички нейни актуализации, се внасят от директора на НИПА за одобрение от Надзорния съвет на Института.

Оперативен план

Чл.7.(1) Оперативният план за съответната година се изготвя в срок до 20 декември на предходната година, в съответствие със структурата в Приложение №4.

(2) Оперативният план, както и всички негови актуализации, се утвърждават от директора на НИПА.

Глава трета **МОНИТОРИНГ, ОТЧИТАНЕ И ОЦЕНКА НА ДЕЙНОСТТА НА НИПА**

Мониторинг

Чл.8. НИПА набира, обобщава и анализира детайлни и съпоставими във времето данни за ползите и резултатите за обществото от извършените дейности в изпълнение на стратегическите цели и оперативните цели и дейности, при полагане на усилия за подобряване обхвата и качеството на съществуващите данни.

Отчитане

Чл.9.(1) Изпълнението на стратегията за развитие на НИПА годишно се отчита от директора на НИПА пред Надзорния съвет.

(2) Годишните отчети съдържат информация за степента на изпълнение на стратегическите и оперативните цели от Стратегията на НИПА.

Чл.10.(1) Изпълнението на Годишната програма за дейността на НИПА се отчита два пъти годишно, на всеки шест месеца.

(2) Отчетите съдържат следната информация:

1. оценка на степента на изпълнение на годишните задачи;
2. идентифицирани проблеми и бъдещи рискове пред изпълнението на стратегическите и оперативните цели;
3. предложения за актуализиране на стратегическите цели, оперативните цели и годишни задачи.

(3) Директорът на НИПА внася отчетите за гласуване в Надзорния съвет на Института и след тяхното приемане, ги докладва на министъра на труда и социалната политика.

Оценка

Чл.11. С цел подобряване на ефективността и ефикасността на работата на НИПА се извършват текущи оценки на общественото въздействие от дейността на Института, чрез отчитане на резултатите от Анкетна карта за обратна връзка, предоставена в електронен вариант на сайта на НИПА -

<http://nipa.bg/?q=bg/node/402>

Публичност и прозрачност

Чл.12. За постигане на максимална публичност и прозрачност, НИПА информира обществеността за резултатите от изпълнението на своята дейност, чрез публикации на официалната си интернет страница на всички важни стратегически и отчетни документи, касаещи дейността на Института.

Принципи за формулиране на стратегически и оперативни цели и годишни задачи

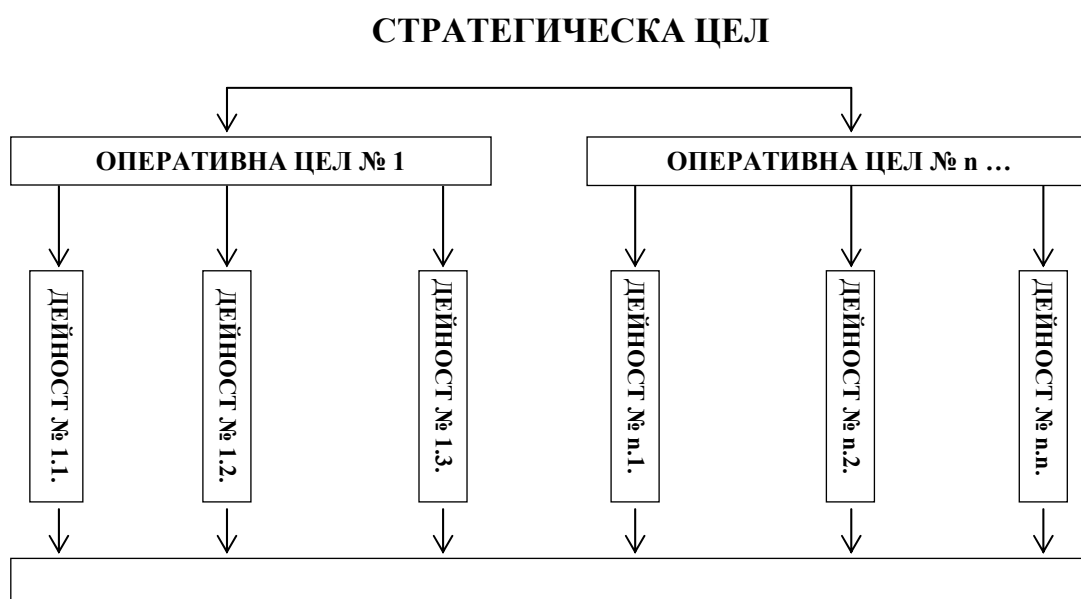
1. Стратегическата цел отговаря на въпроса „*Защо се предприемат инициативи от страна на НИПА?*”. Стратегическата цел по правило не е количествено измерима. Тя има много голям обхват (обикновено в нея се включват две, три, дори и повече политики). Времевият ѝ хоризонт също е много широк.

2. Оперативните цели отговарят на въпроса „*Какъв ще бъде ефектът от политиката?*”. На практика, оперативните цели олицетворяват ключовите резултати (ползи за обществото), които трябва да бъдат реализирани. Оперативните цели са количествено или качествено измерими и обикновено се реализират с инструментите на една политика. Техният времеви хоризонт е ограничен.

3. Дейностите (задачите) са съвкупност от мерки, които трябва да бъдат извършени през съответната година, за да се реализира дадена оперативна цел. На практика, задачите са *ключовите стъпки за срок от една година* за реализиране на ключовите резултати (оперативните цели). Задачите са количествено измерими.

Взаимоотношение между стратегическата цел и оперативните цели и задачи:

Фигура 1

4. Формулирането на стратегическата цел и оперативните цели и дейности става въз основа на принципите за взаимоотноообвързаност, измеримост, достижимост, ориентация към ефектите и времева обвързаност.

5. В допълнение, приема се, че в съответствие с принципа за взаимоотноообвързаност, формулировката на стратегическите цели и оперативните цели и дейности трябва да дава отговор на следните въпроси:

- (1) **Кой?** Кой ще изпълнява целта/действието, кой е включен в изпълнението? Кой ще има полза от изпълнението им?
- (2) **Какво?** Какво трябва да бъде постигнато чрез изпълнение на целта/действието?
- (3) **Как?** Каква стратегия ще бъде приложена, какви мерки ще бъдат предприети?
- (4) **Къде?** Къде трябва да бъдат постигнати резултатите (място, организация и т.н.)?
- (5) **Кога?** Кога трябва да бъдат постигнати резултатите?
- (6) **Кое?** Кое облекчава и кое възпрепятства реализацията?
- (7) **Защо?** Защо е избрана точно тази цел/ дейност, кое я е наложило, кои са предимствата и кои са конкретните нужди, които тя удовлетворява?

6. В съответствие с **принципа за измеримост**, стратегическите цели и оперативните цели и дейности трябва да бъдат формулирани така, че степента на тяхното изпълнение да може да бъде наблюдавана, измервана, оценявана и управлявана;

7. В съответствие с **принципа за достижимост**, стратегическите цели, и оперативните цели и дейности трябва да бъдат формулирани така, че да съответстват на наличните кадрови, времеви, финансови, материално-технически и информационни ресурси;

8. В съответствие с **принципа за ориентация към ефекта** е необходимо стратегическите цели и оперативните цели и дейности да бъдат формулирани така, че да демонстрират постигането на конкретна полза/ резултат;

9. В съответствие с **принципа за времева обвързаност**, формулировката на стратегическите цели и оперативните цели и дейности трябва да бъде конкретна по отношение на времето, когато очакваните резултати ще се проявят.

Структура на Стратегия за развитие на НИПА

- I. Въведение
- II. Мисия
- III. Визия
- IV. Основни принципи на дейност
- V. Стратегическа цел
- VI. Оперативни цели
- VII. Индикатори за измерване напредъка по изпълнение на целите
- VIII. Стратегически анализ
  - 1. Анализ на силните и слабите страни, предизвикателствата и възможностите.
  - 2. Анализ на нормативната и организационната среда. Планирани законодателни промени.
- IX. Стратегия за организационно и институционално развитие
  - 1. Стратегически насоки за развитие.
  - 2. Стратегически задачи за развитие.
  - 3. Стратегия за финансово осигуряване на дейността на НИПА.
  - 4. Стратегия за управление и контрол на рисковете.
- X. Стратегия за развитие на НИПА (табличен вид):

Цели	Очаквани резултати	Индикатори		Необходими финансови средства	Рискове и дейности за управление на рисковете
		Текуща стойност	Целева стойност		
Стратегическа цел					
Оперативна цел 1					
...					

Структура на Годишна програма за дейността на НИПА

I. Въведение

II. Структура на Годишната програма за дейността на НИПА (в табличен вид):

Цели за ... година	Мерки	Дейности	Кадрово обезпечение	Времева рамка														
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII			
Стратегическа цел:																		
Оперативна цел 1:																		
	Мярка 1																	
		Дейност 1.1.																
		Дейност 1.п.																
	Мярка п																	
		Дейност п.1.																
		Дейност п.п.																
Оперативна цел п:																		
	Мярка 1																	

III. Финансово осигуряване на дейностите

Структура на Оперативен план на НИПА – в табличен вид

Задачи/ Дейности	Срок за изпълнение	Оперативни дейности	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение	Рискове пред изпълнението	Контролни дейности за управление на рисковете	Отговорник	Изпълнител/и
Оперативна цел 1:								
Задача 1:								
Дейност 1.1.								
Дейност 1.п.								
Задача 2:								
...								